NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

S-sak 50/13

24.09.2013

Arkiv: 2013/9680
Saksansvarlig: Berit J. Kjeldstad
Saksbehandler: Jon Inge Resell

N O T A T

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: **STUDIEPROGRAMPORTEFØLJEN: ENDRINGER STUDIEÅRET 2014/2015**

TILRÅDING

1. Styret oppretter de foreslåtte studieprogram fra og med studieåret 2014/15 i henhold til vedlegg 1, del A.

2. Styret legger ned de foreslåtte studieprogram fra og med studieåret 2014/15 i henhold til vedlegg 1, del B.
   Studenter som allerede er tatt opp til programmene får fullføre innenfor normert studietid. Fakultetene avgjør individuelle tilpassinger ut over dette.

3. Styret gir Rektor fullmakt til å godkjenne opprettelse av eventuelle nye nordiske samarbeids-program fra 2015/2016 som innvilges støtte fra Nordisk Ministerråd (NMR) etter søknad, fristen er 15.11.2013.

4. Styret ber Rektor om at det iverksettes prosesser i henhold til intensjonene i notatet.

---

1. BAKGRUNN

NTNUs strategi legger opp til at vi skal ha en framtidsrettet og strategisk studieprogramportefølje med ambisiøs og tydelig profil. Den skal være forskningsbasert og ha høg kvalitet, og den skal være både robust, samfunnsrelevant og omstillingsdyktig. Vår samlede etter- og videreutdannings-virksomhet og all vår internasjonale aktivitet på utdanningsområdet skal bli en enda mer integrert del av den samlede porteføljeutviklingen. Dette arbeidet er nå satt i gang og en rekke tiltak er iverksatt i 2013. Arbeidet vil bli ytterligere forsterket i 2014. Ambisjonene krever en omfattende deltakelse i hele NTNUs organisasjon. Vi viser til styresak S-36/13 den 13. juni i år.

Saken som Styret får til behandling nå går derfor på de endringene som skal gjelde for studieåret 2014/15 og som vår organisasjon så langt har arbeidet med. De større endringene vil bli drøftet i styresaken som kommer til behandling i juni 2014.

Beslutningsstrukturen for opprettelse av utdanningstilbud er differensiert. Vår styringsstruktur med økonomisk rammestyring innebærer at det er fakultetene som er drivkraften i utviklingen av både

eksisterende og nye studietilbud. Prosessen har foregått i dialog mellom Rektor og fakultetene. Rektor ønsker at den videre utvikling av studieprogramporteføljen blir mer strategisk og at Styret/Rektor blir mer involvert i en utvikling av hele institusjonenes profil og sammensetning i tett dialog med alle våre fagmiljø. Dette for at NTNU skal tilby en framtidsrettet utdanning som samfunnet etterspør og at de kostnadsmessige aspektene blir godt ivaretatt i våre langtidsplaner.

Strukturen i dag er at Styret beslutter opprettelse og nedleggelse av bachelor- og masterprogram. Opprettelse og nedleggelse av studieretninger er lagt til fakultetene eller forvaltningsutvalg. Beslutning om opprettelse og nedleggelse av årsstudier og ph.d.-programmer er lagt til Rektor. For å gi Styret en samlet oversikt over endringene for 2014/2015 orienteres styret i denne saken også om Rektors beslutninger i forbindelse med opprettelse og nedleggelse av årsstudier, og forslag til nye studieretninger som er besluttet av fakultetet, samt større revideringer i eksisterende program. Vedlegg 1, del C, D og E er en orientering til styret om Rektors og fakultetenes beslutninger.

2. STRATEGISK OG HELHETLIG STUDIEPROGRAMPORTEFØLJEUTVIKLING

Som nevnt er NTNU nå inne i en prosess hvor NTNUs samlede studieportefølje blir satt på dagsorden. Denne prosessen skal øke kvaliteten i studiene og den skal sørge for at vi imøtekommer samfunnets behov på en enda bedre måte. Vi må videre vurdere om vår studieprogramportefølje er både ressursmessig robust og omstillingsdyktig nok. Rektor vil også at prosessen skal ha som siktemål å få redusert antall studieprogram. Dette gjelder innenfor alle våre studieområder inklusive sivilingeniørutdanningen.

Trenden nå er at det skjer en internasjonalisering av studieprogram ved at norske program endres til internasjonale. Det etableres studieprogram i allianser med andre institusjoner, og utfallet av søknadene til Nordisk Ministerråd i november vil være avgjørende for ytterligere etableringer. Fra og med 2014 vil Erasmus Plus etableres med virkemidler som stimulerer til ytterligere allianser og samarbeid. Det er ventet betydelige budsjettøkninger fra EU slik at omfanget vil bli større. Ved invitasjonene til slike deltakelser er det viktig at programmene har forankring i institusjonenes strategier og internasjonale handlingsplaner. Vi vil sannsynligvis også få ønske om flere bilaterale institusjonsavtaler med intensjon om flere samarbeidsprogram. Disse prosessene ønsker Rektor nå å få intensivert alt høsten 2013. Vi ser også en klar utfordring i at antallet toårige masterprogram øker over tid. Vi vil også se dette i sammenheng med utviklingen av det samlede etter- og videreutdanningstilbudet. I disse diskusjonene vil også vårt Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) som nå er etablert kunne gi gode innspill.

3. ENDRINGER FRA OG MED STUDIEÅRET 2014/15

Opprettelse av reelt nye studieprogram utgjør en mindre del av endringene. Flere av endringsforslagene er knyttet til sammenslåing, deling eller omstrukturering av eksisterende program. Dette innebærer at en del studietilbud blir videreført i en endret form. Og ved enkelte tilfeller innebærer det at en del program legges ned og noen opprettes, men er i sin karakter en videreføring av eksisterende program. Flere endringer er kun navneendringer og justeringer i studieplan.

3.1 NYE STUDIETILBUD

Rektor anbefaler DMFs forslag om opprettelse av et nytt toårig masterprogram i farmasi i samarbeid med HiNT. Dette er en god respons på et dokumentert samfunnsbehov. Programforslaget i farmasi innebærer både bruk av eksisterende emner og etablering av nye emner. Samarbeidet mellom NTNU

og HiNT er vel dokumentert med gjensidige forpliktelser fra begge parter. Strategisk følger dette nye studieprogrammet opp intensjoner i samhandlingsreformen og i samspillsmeldingen;

St.m. 13-2011/15, Utdanning for velferd - samspill i praksis. Innenfor så vel de kommunale helsetjenester som spesialisthelsetjenesten vil den stadig økende andelen eldre og kronisk syke medføre et større behov for farmasøytisk kompetanse. Dette programforslaget er relevant for to av de nye tematiske satsingsområdene (TSO) som ble vedtatt av styret i juni, henholdsvis helse, velferd og teknologi samt bærekraftig samfunnsutvikling. Markeds- og kostnadsvurderinger, samt forsknings-kopling og tverrfaglighet er godt undersøkt og fyller kravene NTNU har til opprettelse av nye program som ligger i kvalitetssikringssystemet, spesifisert gjennom egen kravspesifikasjon. For detaljer i dette vises til vedleggslenkene med fakultetenes begrunnelser.

Rektor anbefaler IME-fakultetets forslag om opprettelse av toårig masterprogram i industriell kybernetikk, og slutter seg til fakultetets dokumentasjoner og vurderinger i vedleggslenken til IME.

Dette er et resultat av fakultetets samlede, grundige og strategiske gjennomgang av IMEs porteføljе.

Arbeidslivet har vært involvert i prosessen, og etterspørselsbehovet dokumenteres. Dette behovet har også kommet klart til uttrykk gjennom de sterke involveringer som IMEs institutt for teknisk kybernetikk har innenfor flere av våre sentra for fremragende forskning (SFF) og innovasjon (SFI) samt geminisentra. For eksempel SFI Create innenfor Aquaculture Technology og SFF AMOS (Autonomous Marine Operations and Systems) samt Gemini Prost (Centre for Advanced Process Control). Korrelasjonen til vår nye TSO innen havromsvitenskap og –teknologi er åpenbar. Våre toårige masterprogram på teknologiområdet har kandidater med treårig bachelor i ingeniørfag og tilsvarende som målgruppe og fører også i likhet med våre femårige, integrerte teknologistudier fram til kandidattittelen master i teknologi. Vinklingen på det foreslåtte studietilbudet skiller seg fra det femårige, integrerte masterprogrammet innenfor kybernetikk ved at gis en mer tverrfaglig innretning.

Det iverksettes et toårig nordisk masterprogram med benevnelsen Master of Science in Polymer Technology ved NT-fakultetet, som ble vedtatt opprettet i 2012. Dette er et samarbeidsprogram innenfor Nordic Five Tech-alliansen (N5T). Programmet har fått midler Nordisk Ministerråd (NMR) via Senter for internasjonalisering i utdanningen (SIU) innenfor programmet for Nordic Master Program (NMP). Studieprogrammet er et teknologiprogram og går derfor inn under mandatområdet til vårt forvaltningsutvalg for siv.ing.utdanningen (FUS).

Det gis ikke ekstra basisbevilgninger eller ekstra strategi- og omstillingsbevilgninger ved opprettelser av studieprogram og studieretninger. Kandidatenes tittel ved de nye programmene framgår av Rektors notatvedlegg.

Rammetall for opptak til alle studieprogram ved NTNU 2014/2015 fastsettes i egen styresak i desember. Det forutsettes at studieplasser på nye studieprogram tas av fakultetets totale ramme.

3.2 NEDLEGGELSE AV STUDIEPROGRAM

De fire studieprogram som ønskes lagt ned fra 2014/15 er alle resultat av oppryddinger. De to realfaglige, toårige masterprogrammene i henholdsvis matematikk og statistikk ved IME foreslås lagt ned, men studietilbudet som disse to representerer vil bli videreført innenfor det eksisterende toårige, internasjonale masterprogrammet Master of Science in Mathematical Sciences. Tilsvarende vil det

toårige, realfaglige masterprogrammet i kjemi ved NT som legges ned bli videreført ved opprettelsen av det toårige, internasjonale masterprogrammet Master of Science in Chemistry ved fakultetet. Og nedleggelsen av det toårige, internasjonale masterprogrammet MSc in Globalization ved SVT videreføres ved at både den samfunnsvitenskapelige og den teknologiske studieretningen under Globalization-programmet blir etablert som egne studieprogram med nye navn i henhold til justerte studieplaner ved henholdsvis SVT og IVT.

3.3 ULIKE OMSTRUKTURERINGER

Opprettelser

I fjor hadde vi en netto nedgang på fem på antall studieprogram, og i år har vi en netto økning på to på antall studieprogram. Men over tid har antall studieprogram og antall studieretninger som egne opptaksalternativ samt antall årsstudier økt. Og som nevnt er flere av de programopprettelsene som nå foreslås ikke reelt nye studietilbud.

Nåværende studieprogram MSc in Globalization er et samarbeid mellom SVT-fakultetet og IVT-fakultetet, der SVT-fakultetet er vertsfakultet. Etter en gjennomgang av dette programmet er en blitt enige om at dette splittes i to egne program. Det nåværende studieprogrammet har to studieretninger som allerede er egne søke- og opptaksalternativ, en teknologisk ved IVT og en samfunns-vitenskapelig ved SVT. Studieretningene endrer navn i henhold til studieplanjusteringer samt rekrutterings- og markedsvurderinger, og etableres som egne studieprogram ved de to fakultetene. Global Politics and Culture ved SVT, og Global Manufacturing Management ved IVT. Per definisjon opprettes dermed to nye studieprogram, men dette er altså i realiteten kun en omlegging.

AB etablerer et toårig masterprogram i arkitektur for å formalisere en etablert praksis der eksterne søkere tas opp til det femårige arkitekturprogrammets fjerde årskurs i form av eget søke- og opptaksalternativ. Programmet vil ha felles programråd med det foreliggende for det femårige arkitektstudiet, og læringsmålene vil være tilsvarende. Det er en uttalt intensjon at den økte synliggjøringen som denne omgjøringen innebærer skal bidra til sterkere rekruttering.

Navneendringer med viktige studieplanjusteringer

Fremstidens IKT-studier (FRIKT) ved IME-fakultetet har vært en grundig prosess som innebærer strukturelle endringer i eksisterende program og en har valgt å gi studieprogrammene nye navn. De nye studietilbudene skal være robust organiserte og inneholde gode generiske basiskunnskaper, slik at studentene får tilegnet seg en langsiktig kompetanse som styrker deres omstillingsevne ute i arbeidslivet. Det innføres en programspesifikk ingeniørstige i alle de fire femårige siv.ing.-programmene på området. Emneinnhold er revidert. Alle programmene er gjennomgått og det foreligger velbegrunnede og oppdaterte dokumentasjoner i form av utfylte kravspesifikasjoner for alle de reviderte studietilbudene. FUS slutter seg til alle endringsforslagene.

Fra nasjonalt til internasjonalt

NT-fakultetet gjør om sitt realfaglige masterprogram i kjemi til et engelskspråklig, internasjonalt studietilbud, som innebærer at det nasjonale studieprogrammet legges ned og internasjonalt program opprettes. Pågående evalueringsarbeid vil kunne avstedkomme flere endringer ved NT fra 2015/16.

4. REKTORS BELSUTNINGER KNYTTET TIL ÅRSSTUDIER

Rektor støtter at HF etablerer fem nye årsstudier. De som reelt ønsker et årsstudium søker seg nå til andre institusjoner eller inn på en bachelor i fagområdet og faller fra etter ett år, eller tas opp til sekkeposten «Emnestudier i humanistiske fag». Disse studentene bør derfor heller tas opp til et reelt årsstudium her. Oppretting av disse årsstudiene innebærer ingen nye emneopprettelser. Emnene i årsstudiene sammenfaller med de nåværende emnegrupper på 60 studiepoeng samt på basisnivå i fordypningen som inngår i tilsvarende bachelorgrad, slik at læringsmålene er ekvivalente med de foreliggende for disse. Dette vil gi et mer korrekt bilde av gjennomstrømmingen, og på sikt forhåpentligvis bedre rekruttering til videre studier her. Vi nevner at det fra 01.08.2014 er vedtatt innført en ordning med automatisk utstedelse av bachelorgrad etter oppnådd grunnlag for det, og at det er vedtatt innført en ordning med intern overgang fra våre årsstudier til våre bachelorprogram slik at dette ikke behøver å gå via SO (samordna opptak). HF reviderer sin bachelorstruktur fra 2014/15. Blant annet ved at dagens såkalte støttefag på 45 studiepoeng erstattes av et såkalt fag 2 på 60 studiepoeng. Dette skal som hovedregel være et årsstudium, i realiteten samme emnesammensetning. Videre reduseres den valgfrie delen av graden fra 30 til 15 studiepoeng, og det innføres en obligatorisk bacheloroppgave. Uten at dette dreier seg om nye programopprettelser eller -nedleggelser, så er det sentrale tiltak med henblikk på vår helhetlige utvikling av en stadig mer robust og samfunnsrelevant studieprogramportefølje.

5. FAKULTETSBESLUTNINGER OM ENDRING I STUDIERETNINGSTILBUDET

DMF oppretter en ny studieretning innen smerte og palliasjon som et eget søke- og opptaksalternativ under det eksisterende toårige masterprogrammet i klinisk helsevitenskap. Etablering av studieretninger vedtas av fakultetet selv, men etableringen av et nytt studietilbud som dette er selvsagt av like stor strategisk relevans og interesse uavhengig av det. Fakultetene bes derfor fylle ut kravspesifikasjon også ved slike etableringer på tilsvarende måte som ved nye programopprettelser. Og i likhet med de to eksisterende studieretningene innenfor studieprogrammet i klinisk helsevitenskap vil altså studieretningen i smerte og palliasjon bli et eget søkealternativ ved opptaket til studieåret 2014/15. De to andre er henholdsvis anvendt klinisk forskning og fedme og helse. Rektor viser til fakultetets dokumentasjoner og vurderinger i den utfylte kravspesifikasjonen for oppretting av studieretningen i smerte og palliasjon.

NTs nye toårige internasjonale, masterprogram MSc in Chemistry vil trolig ikke bli inndelt i formelle studieretninger slik som nåværende, toårige masterprogram i kjemi som altså omgjøres.

Vedlegg 1: Utfyllende vedlegg til tilrådingens punkt 1 og 2 om styrets vedtak om opprettelse og nedleggelse av studieprogram, samt oversikt over Rektors og fakultetenes endringer.

Vedlegg 2: Tabelloversikt over endringer i porteføljen.

Vedlegg 3: Samlet grafisk framstilling av studieprogramporteføljen med endringer 2014/15.

Lenker: Fakultetenes forslag: **AB** – **DMF** – **HF** – **IME** – **IVT** – **NT** – **SVT**

Uttalelse om fakultetenes forslag fra Forvaltningsutvalget for siv.ing.utd.; **FUS**